

ANDRZEJ GOWARZEWSKI
Polonia, Warszawianka, Gwardia.
Prawdziwa historia trzech klubów
 KATOWICE, WYDAWNICTWO GiA, 2003

S iódmy tom *Kolekcji klubów* – bardzo interesującej serii Wydawnictwa GiA (*Encyklopedie piłkarskie Fuji*) – to jak zawsze gratka dla miłośników bardziej kronikarskiego wymiaru krajowej piłki nożnej. Drobiazgowo, encyklopedyczne wydawnictwo przybliży tym razem historię trzech warszawskich klubów. Polonii, która już od nieomal wieku pozostaje w czołówce krajowych rozgrywek, a także dwóch klubów bardzo zasłużonych w przeszłości: mniej popularnej milicyjnej Gwardii, w której swoje piłkarskie pierwsze kroki stawiali Dariusz Dziekanowski, a zwłaszcza dwaj wychowankowie Dariusz Wdowczyk i Maciej Szczęsny, oraz Warszawianki, szczególnie zasłużonej w początkach warszawskiego sportu, a dziś pozostającej nieco na uboczu stołecznych wydarzeń sportowych. Podobnie jest też w przypadku Gwardii (wobec której przez lata używano przydomka *Harpagony*) – ostatnie akordy swojej piłkarskiej świetności przeżywała ona na początku lat 80. XX wieku.

Rozdział poświęcony każdemu z klubów pełen jest tabel rozgrywkowych poszczególnych sezonów, statystyk, zdjęć, sylwetek najważniejszych w ich historii graczy, a także – rarytas dla kolekcjonerów sportowych gadżetów – zdjęć oryginalnych przypinek i odznak klubowych. Najciekawszą częścią książki są oczywiście fragmenty poświęcone początkom istnienia poszczególnych klubów, w przypadku Polonii i Warszawianki związane z odzyskaniem przez Polskę niepodległości i wychodzeniem z porozbiorowych zapóźnień. Z punktu widzenia magazynu „NIGDY WIĘCEJ”, szczególnie interesujący jest wkład, jaki w tych pionierskich czasach wnieśli w rozwój drużyn przedstawiciele mniejszości narodowych. W książce można znaleźć m.in sylwetkę pierwszego prezesa i kapitana Polonii Tadeusza Gebethnera, współwłaściciela legendarnej firmy wydawniczej Gebethner i Wolff, Janusza Mücka – fundatora pierwszego kompletu *czarnych koszul*, czy braci Borysa, Romana i Jerzego Bułanowów – Rosjan, którzy uciekli wraz z rodziną z Moskwy, ratując życie przed rewolucją bolszewicką. Ciekawa jest zwłaszcza postać Jerzego, reprezentanta Polski i siedemnastokrotnego kapitana biało-czerwonych – wynik ten wyrównał dopiero Włodzimierz Lubański! Interesujące w tym kontekście są również narodziny Warszawianki – założyli ją zbuntowani juniorzy Polonii, którzy bez zgody władz klubu zegrali mecz z Makabi Warszawa. Najaktywniejsi w tych wydarzeniach byli bracia Stanisław i Jan Luxemburgowie oraz Jan, Wacław, Stefan i Wiktor Lothowie (autor klubowego herbu Warszawianki) – przyszłe podpory drużyny piłkarskiej...

W tej samej serii opublikowane zostały również książki poświęcone Ruchowi Chorzów, Legii Warszawa, Wiśle Kraków, Widzewowi Łódź, Górnikowi Zabrze oraz klubom z Wilna i Lwowa.